

«FIGARO PULM»

noorte esituses

«Noorte Hääl» 29. I 89

Lavastaja Neeme Kuningas koos osatäitjatega: Krahv — Taimo Toomast, Basilio — Vello Jürna, Marcellina — Aita Kriik.

TOOMAS VOLMERI foto

Tallinna Riikliku Konservatooriumi ja «Estonia» teatri koostööd ühislavastuste tegemisel võib mõõta aastakümnetega. Laupäeval lisandus sellesse ritta taas üks — esietendus Mozarti ooper «Figaro pulm», kus konservatooriumi ooperistuudio ja teatri ühisel ettevõtmisel osalevad üliõpilased ja teatri noored artistid. Lavastusbrigaadki koosneb põhiliselt noortest: ooperi dirigent on Vello Pähn, üliõpilaste muusikaline juhendaja Ellen Maiste, lavastaja Neeme Kuningas, ballettmeistrina toob oma töö esmakordselt vaatajate ette teatri balletiartist Ülle Toompuu.

«Figaro pulm» on «Estonia» laval nüüd kolmandat korda. Esmalavastusena tõi selle 1958. aastal välja Paul Mägi. Siis laulsid Tiit Kuusik ja Vootele Veikat krahv Almavivat, Georg Ots ja Georg Taleš Figarot, Elsa Maasik ja Aino Külvand krahvinnat — kuulsaid nimesid küllaga. Teine lavastus oli 1976. aastal ja siin tegid oma esimesi samme tollased üliõpilased Sirje ja Väino Puura, Marika Eensalu, Helvi Raamat, Hans Miilberg jpt. lauljad, kelle nimed praegu pole ühelegi teatriõhbrale võõrad. Praeguse

geid II kuni V kursuseni, teatri ooperikoori artiste (kusjuures mitmed neist on ka tudengid) ja teatri soliste — Eve Tasa, Riina Kadaja ja Vello Jürna. Neist kaks viimati mainitud on samuti veel üliõpilaseisuses (Riina Kadaja diplomand ja Vello Jürna eelviimase kursuse üliõpilane), valiti aga detsembrikuus toimunud konkursil teatri solistideks ja asusid jaanuarist tööle. Teatrihuvilised on neid saanud juba näha peaosades «Reigi õpetajas» ja nad teevad kaasa ka «Mefistofeleses». Samal konkursil osalenud noortest suunati mitmed nn. II voo, kellest praeguses lavastuses teevad kaasa Annika Tõnuri, Ülle Tundla, Taimo Toomast ja Uku Joller. Osatäitmine «Figaro pulmas» saab olema üheks komponendiks edasises konkursis.

IV kursuse tudengil Aita Kriigil on koguni kaks rolli — ta laulab nii Cherubinot, kõigisse maailma naistesse armunud paaži, kui ka Marcellinat, kellele Figaró (Uku Joller, Aare Saal ja Jaan-Villem Sibul) on andnud kergemeelse võlakirja, kas maksta ära võlg või abielluda temaga, kes aga lõpuks osutub Figaró emaks.

(Tiit Aruvee ja Vello Jürna); Figarot ja Susannat aitab oma meest tõeliselt armastav krahvinna (Riina Kadaja ja Pille Lill), sündmuste hulgas on väljapääsmatuid olukordi vaheldumisi ootamatute lahendustega, ümberriietumisi, segitajamisi, luiskamisi, vahelejämmisi jne. Marcellinat kehastavad Aita Kriigi kõrval veel Eda Zahharova ja Ülle Tundla, Cherubinot Annika Tõnuri; kohtunik don Curzio osas on Alar Haak ja Aivar Kaldre, Susanna onu Antoniot mängivad Mart Mikk ja Ain Orav, tema tüdart Barbarinat Pille Roomere ja Ülle Tinn.

Peaaegu igal maailmakuulsal ooperil on oma tõusude ja mõõnadega lavasaatus ja alati mitte sugugi helde saamislugu. Nii on ka «Figaro pulmal»: Mozart kirjutas ooperit intriigide kaoses (Salieri pooldajad tegid kõik, et seada kirjutamise ja lavastamise teele takistusi), esietendus möödus vaid mööduka eduga — seda etendati 9 korda, siis aga keelati ära. Tõsise menu saavutas ooper Prahast, kus ta esietendus 9 kuud hiljem ja sellest alates on leidlik ja teravmeel-

ettevõtmisel osalevad üliõpilased ja teatri noored artistid. Lavastusbrigaadki koosneb põhiliselt noortest: ooperi dirigent on Vello Pähn, üliõpilaste muusikaline juhendaja Ellen Maiste, lavastaja Neeme Kuningas, ballettmeistrina toob oma töö esmakordselt vaataja- ette teatri balletiartist Ülle Toompuu.

«Figaro pulm» on «Estonia» laval nüüd kolmandat korda. Esmalavastusena tõi selle 1958. aastal välja Paul Mägi. Siis laulsid Tiit Kuusik ja Vootele Veikat krahv Almavivat, Georg Ots ja Georg Taleš Figarot, Elsa Maasik ja Aino Külvand krahvinnat — kuulsaid nimesid küllaga. Teine lavastus oli 1976. aastal ja siin tegid oma esimesi samme tollased üliõpilased Sirje ja Väino Puura, Marika Eensalu, Helvi Raamat, Hans Miilberg jpt. lauljad, kelle nimed praegu pole ühelegi teatrisõbrale võõrad. Praegune lavastaja Neeme Kuningas osales Antonio rollis (lavastas Arne Mikk). Dirigendiks oli nii 1958. kui ka 1976. aastal Vallo Järvi.

Põhiohõteliseks erinevuseks eelmiste lavastustega on see, et Neeme Kuningas asendas retsitatiivid kõnetekstidega. Põhjenduseks toob ta vajaduse anda lauluüliõpilastele kogemus tunnetamiseks sõna osatähtsust ja mõju etenduses.

Kes nüüd laulavad?

Osatäitjate hulgas on tuden-

dase kursuse üliõpilane), valiti aga detsembrikuus toimunud konkursil teatri solistideks ja asusid jaanuarist tööle. Teatrihuvilised on neid saanud juba näha peaosades «Reingi õpetajas» ja nad teevad kaasa ka «Mefistofeleses». Samal konkursil osalenud noortest suunati mitmed nn. II voo, kellest praeguses lavastuses teevad kaasa Annika Tõnuri, Ülle Tundla, Taimo Toomast ja Uku Joller. Osatäitmine «Figaro pulmas» saab olema üheks komponendiks edasises konkursis.

IV kursuse tudengil Aita Kriigil on koguni kaks rolli — ta laulab nii Cherubinot, kõigisse maailma naistesse armunud paazi, kui ka Marcellinat, kellele Figarõ (Uku Joller, Aare Saal ja Jaan-Villem Sibul) on andnud kergemeelse võlakirja, kas maksta ära võlg või abielluda temaga, kes aga lõpuks osutub Figaro emaks. Kui püüda lisada, mis siin ooperis veel kõik toimub, siis loetelu saab sama pöörane nagu see pöörane päev isegi (ooperi aluseks oli ju Beaumarchais' komöödia «Figaro pulm ehk pöörane päev»): Figaro pruudile Susannale (Tatjana Abõzova, Kai Parmas ja Eve Tasa) on hakanud silma heitma krahv Almaviva (Taimo Toomast ja Villu Valdma), keda aitavad doktor Bartolo (Mart Laur ja Allan Vurma) ja ametilt muusikaõpetaja, kutsumuselt intrigant Basilio

misi jne. Marcellinat kehastavad Aita Kriigi kõrval veel Eda Zahharova ja Ülle Tundla, Cherubinot Annika Tõnuri; kohtunik don Curtio osas on Alar Haak ja Aivar Kaldre, Susanna onu Antoniot mängivad Mart Mikk ja Ain Orav, tema tütar Barbarinat Pille Roomere ja Ülle Tinn.

Peaaegu igal maailmakuulsal ooperil on oma tõusude ja mõõnadega lavasaatus ja alati mitte sugugi helde saamisluugu. Nii on ka «Figaro pulmal»: Mozart kirjutas ooperit intriigid kaoses (Salieri pooldajad tegid kõik, et seada kirjutamise ja lavastamise teele takistusi), esietendus möödus vaid mõõduka eduga — seda etendati 9 korda, siis aga keelati ära. Tõsise menu saavutas ooper Prahlas, kus ta esietendus 9 kuud hiljem ja sellest alates on leidlik ja teravmeelne Figaro võidutsenud kõigil maailma lavadel.

Jääb veel lisada etenduse kunstnikud — dekoratsioonikavandid tegi Uno Kärbis, kostüümid mõtles välja Kustav-Agu Püüman, koormeister on Anne Dorbek, ooperi kontsertmeistrid on Ene Rindesalu ja Jaanus Juul ning etendust hakkab juhtima Jüri Kruus.

PILLE PALM